הנקה ממושכת בעקבות אפס הפרדה בניתוחים קיסריים

בינה זוריש (MHA,RN). ד"ר שושן אייזן אירית (MD), מנהלת היחידה לטיפול ביילוד. מירב וידאל (MPH,RN) אחות אחראית היחידה לטיפול ביילוד. בית חולים אדמונד ולילי ספרא, המרכז הרפואי שיבא.

מבוא

חלב אם הוא המזון האידאלי לתינוק. ארגון הבריאות העולמי (WHO) ממליץ על הנקה בלעדית עד גיל חצי שנה והמשך הנקה עד גיל שנתיים. המלצת ארגון הבריאות העולמי היא על מגע עור לעור בין אימהות לבין תינוקותיהן מייד לאחר לידה וגינלית ובהקדם האפשרי לאחר ניתוח קיסרי (Stevens et al., 2014). ביצוע עור לעור לאחר הלידה נמצא כגורם מנבא חיובי מבחינת תחילת הנקה ומשך ההנקה Moore ER et al. 2012
WHO טוען כי הנקה בשעות הראשונות לאחר הלידה הוא גורם מנבא חיובי להנקה מתמשכת. במחקר של Rowe-Murray and Fisher (2002) נמצא כי תינוקות שנולדו בניתוחים קיסריים קיבלו פחות מגע עור לעור מיד לאחר הלידה ופחות התנסו ביניקה ב-24 השעות הראשונות אחר הלידה.
בשנים האחרונות קיימת מגמה לעודד אפס הפרדה לאחר ניתוחים קיסריים, אך עד כה לא נבדקה התרומה של אפס הפרדה לאחר ניתוח קיסרי על הנקה בלעדית ממושכת.

מטרה

ביצוע אפס הפרדה בניתוחים קיסריים אלקטיביים יגרום להבדל באחוזי הנקה בשלושת החודשים הראשונים לאחר הלידה בין יולדות שילדו בניתוח קיסרי ידידותי באפס הפרדה, ובין יולדות שילדו בניתוח קיסרי אלקטיבי ,ללא אפס הפרדה.

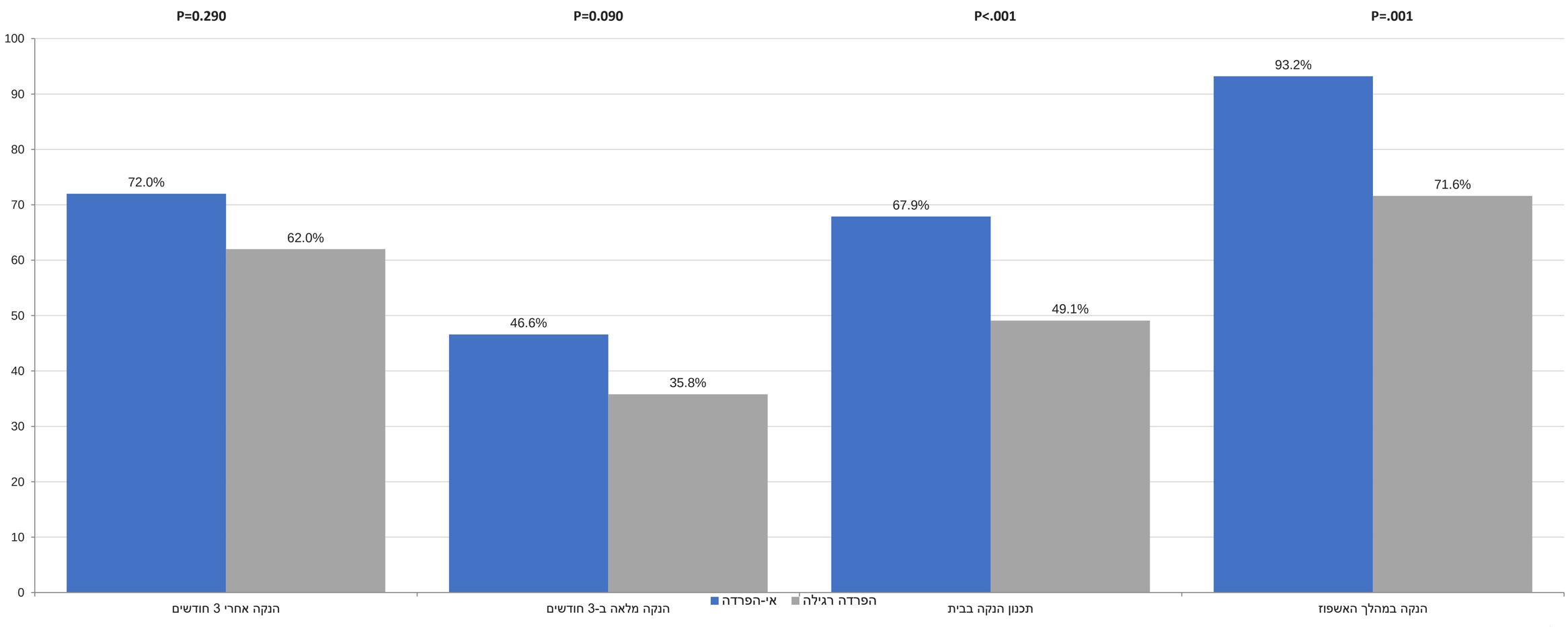
שיטה

בוצע מחקר עוקבה פרוספקטיבי לתקופה של כשנתיים בקרב שתי אוכלוסיות יולדות. קבוצה אחת עם אפס הפרדה וקבוצה שנייה ללא אפס הפרדה. איסוף הנתונים בוצע בזמן האשפוז במחלקת יולדות וכשלושה חודשים לאחר השחרור.

תוצאות

השתתפו במחקר 88 יולדות שבחרו בגישה של אפס הפרדה ו-106 יולדות שבחרו בשיטה שאינה אפס הפרדה
יולדות שבחרו באפס הפרדה לעומת יולדות שבחרו בגישה של ללא אפס הפרדה; דיווחו על שיעורי הנקה גבוהים יותר במשך האשפוז (71.6% לעומת 49.1% בהתאמה, P<.001, וכמעט כולן תכננו להניק בבית (93.2% לעומת 67.9% בהתאמה, P=.001). במעקב לאחר כשלושה חודשים נמצא עדין מגמה של שיעור גבוה של יולדות באפס הפרדה שדיווחו על הנקה מלאה 46.6% לעומת יולדות ללא אפס הפרדה 31.8%, אך ללא מובהקות סטטיסטית P=0.09. במודל רגרסיה לניבוי הנקה לאחר שלושה חודשים נמצא כי גיל היולדת (צעירות יותר), קבלת סיוע מיועצת הנקה, תכנון להניק בבית והנקה במהלך האשפוז ניבאו הנקה בשלושת החודשים הראשונים.

שיעורי הנקה לפי קבוצה

המלצות

יש לעודד ביצוע אפס הפרדה בחדרי התאוששות אחר ניתוחים אלקטיביים למען well being של היילוד והאם ולקדם את ההנקה באשפוז וגם את ההמשכיות של רצף ההנקה בבית.